

О.І. Селиванов

ОСВІТНІ МОЖЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЦЕНТРІВ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Питання забезпечення ресурсами постає сьогодні зі все більшою актуальністю перед країнами світу, тому конкурентну перевагу матиме та країна, яка запропонує світові ефективні шляхи альтернативного ресурсозабезпечення. Сучасна архітектурна освіта має бути зорієнтована на актуальні питання сьогодення: використання альтернативних джерел енергії, збереження ресурсів, екологічний аспект. Розробка технологій альтернативних, відновлюваних джерел енергії потребує часу, суттєвих фінансових та інтелектуальних ресурсів, безпосередньо стосується таких наукових галузей як: енергетика, хімія, інженерія, будівництво та архітектура. Необхідна мобілізація сучасних технологій та науки для розробки та впровадження альтернативних джерел енергії. Тому пріоритетність інвестицій у знання, ефективна державна підтримка фундаментальної науки, вищої, середньої та післядипломної освіти є одними з головних гасел сучасної політики України.

З метою утворення в країні сприятливого середовища для успішного впровадження технологій альтернативних джерел енергії, крім залучення професіоналів цієї галузі, потрібен високий рівень обізнаності соціальних груп населення. Законодавча база України визначає "енергозбереження" як організаційну, наукову, практичну та інформаційну діяльність, отже освіта в галузі енергозбереження є метою державного рівня. Законом "Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки" передбачається застосовувати і розвивати організаційні, науково-методичні та інформаційно-освітні засоби.

Отже необхідна організація просвітницьких процесів в галузі альтернативних джерел енергії та енергозбереження і на професійному рівні, і в загальноосвітньому напрямку.

Осередками просвітницької діяльності в галузі енергозбереження на професійному і загальноосвітньому рівні в нашій країні мають стати науково-дослідні центри альтернативних джерел енергії. Подібна практика вже існує в провідних країнах Європи та світу (США, Німеччина, Бельгія, Данія, Фінляндія та ін.). Наприклад: Національна лабораторія відновлюваної енергетики (Колорадо, США), Центр архітектурно-будівельних досліджень (Католицький університет в Льовені, Бельгія) тощо. Науково-дослідний центр альтернативних джерел енергії – це структура, що може складатися з різних підрозділів в

залежності від місцевості та умов дослідження. Однією з головних функцій такого закладу є освітня діяльність у професійному напрямку. В складі таких багатофункціональних комплексів мають бути конференц-зали, зали нарад, лекційні аудиторії для професійних груп спеціалістів архітекторів, будівельників, інженерів, екологів та ін. Архітектор може стати спеціалістом вищого ґатунку тільки за умови обміну професійною інформацією.

Крім професійної освіти необхідно проводити просвітницьку діяльність, залучаючи до питань енергозбереження та новітніх технологій різні вікові та соціальні верстви населення; спеціалізовані лекції для школярів та освітні програми для студентів, додаткові курси для населення, підвищення кваліфікації професіоналів. На базі науково-дослідних центрів альтернативних джерел енергії також можна проводити виставки сучасного технологічного оснащення, туристичні екскурсії та інші розважальні заходи.

Найбільш характерним прикладом виставкових наукових центрів є Науковий центр “Фено” у Вольфсбурзі (Німеччина), а також “Солярна Арка” корпорації “SANYO” в Японії, де проводяться наукові студентські конференції, музейні виставки та дитячі художні конкурси на екологічну тематику. Подібні заходи мають привернути увагу до нагальних питань людства, вони є більш ефективними у розповсюдженні ідеології сталого розвитку, енергозбереження та використання альтернативних джерел енергії.

Знаковий архітектурний об’єкт і сукупність заходів навколо нього є інструментом виховання певних моральних засад людини. Розгляд архітектурної освіти в такому аспекті привертає більше уваги до особистості архітектора, як вчителя. Це накладає певну відповідальність на архітектора, відводячи харизматичні особливості людини на другий план перед вмінням застосувати комплексний підхід і багатодисциплінарне мислення. Таким чином, виникає потреба збільшення знань у багатьох суміжних галузях – це і є сучасною парадигмою архітектурної освіти.

Сучасна архітектурна освіта має бути зорієнтована на актуальні питання сьогодення: використання альтернативних джерел енергії, збереження ресурсів, екологічний аспект. Новітні альтернативні технології в архітектурі мають вийти за межі вузькопрофільної спеціалізації і стати надбанням людства.

Освітні програми на базі науково-дослідних центрів альтернативних джерел енергії можуть стати технічними засобами позитивного впливу на професійні якості архітекторів і на свідомість кожного громадянина.